

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor

2013/2177 (INI)

6.12.2013

YTTRANDE

från utskottet för sysselsättning och sociala frågor

till utskottet för industrifrågor, forskning och energi

om handlingsplan för en konkurrenskraftig och hållbar stålindustri i Europa
(2013/2177(INI))

Föredragande: Patrick Le Hyaric

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor uppmanar utskottet för industrifrågor, forskning och energi att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

- med beaktande av Eurofound's representativitetsundersökning från 2009 av arbetsmarknadernas partsorganisationer inom stålindustrin¹.
- A. De ständiga omstruktureringarna av stålsektorn – bland annat på grund av finanskrisens följder, hård global konkurrens med ökad tillgång på stål från tredjeländer, ökade produktionskostnader och brist på smarta investeringar – har lett till att ett stort antal industrianläggningar har tvingats stänga och antalet anställda har minskat från en miljon 1970 till 369 000 personer 2012, vilket har förstört hela arbetsmarknadsregioner. Denna tendens har utvecklats lavinartat med den rådande finanskrisen och över 60 000 jobb har gått förlorade sedan 2008.
- B. Stålverk utgör en viktig del i den lokala ekonomins struktur och omstruktureringar av dessa verk får stora följder för hela den lokala ekonomin.
- C. Stålindustrin levererar basmaterial till stora delar av den europeiska industrin vilket gör att denna industri är särskilt känslig för konjunkturutvecklingen, vars inbromsningar föranleder överkapacitet som alltför ofta används för att rättfärdiga omstruktureringar. Denna uppströmsposition gör den till en strategisk industri i kommissionens aviserade ambition om en återindustrialisering för att få industrins andel av EU:s BNP att nå 20 procent senast 2020.
- D. Den framtida konkurrenskraften och sysselsättningspotentialen i Europas stålindustri beror på dess kapacitet att göra en omställning mot högre effektivitet och mer återvinning.
- E. Jämfört med andra sektorer är arbetsmarknadsrelationerna i hög grad organiserade i stålindustrin. Detta visar sig i den höga graden av fackföreningsanslutning, de många och aktiva arbetsgivarorganisationerna och den höga graden av kollektivavtal. Detta återspeglar sig på europeisk nivå, där stålindustrin befunnit sig på frontlinjen när det gäller att utveckla relationerna mellan arbetsmarknadens parter².
- F. OECD förutspår en ökning av den globala efterfrågan på stål från 1,5 till 2,3 miljarder ton fram till 2025 och denna prognos gör att stålindustrin har goda utsikter. EU har förstklassig kompetens, kunskap och infrastruktur och förstklassiga industrianläggningar som man måste anpassa till den framtida efterfrågan och inte dra ned på eller lägga ned enligt en kortsiktig lönsamhetslogik eller till förmån för öppnande av andra hypotetiska marknader.
- G. Nedläggningar av anläggningar och uppsägningar i stålindustrin berör ofta många arbetstagare och leder inte sällan till ytterligare personalneddragningar i stor skala hos leverantörer och andra företag. Detta har tidigare fått stora följder för

¹ Eurofound (2009): *Representativeness study of the European social partner organisations: Steel industry*, <http://www.eurofound.europa.eu/docs/eiro/tn0811027s/tn0811027s/tn0811027s.pdf>

² Eurofound (2009).

näringslivsstrukturen i hela regioner och en hållbar sysselsättningspolitik bör därför ses som bland annat en investering i den regionala strukturpolitiken.

- H. De planerade nedläggningarna och uppsägningarna hotar att medföra en enorm och oåterkallelig förlust av kunskap och erfarenheter hos enskilda arbetstagare och likaså förlorade kunskaper och erfarenheter hos en hel bransch som byggts upp i Europa under flera århundraden.
 - I. Eurofound kommer 2014 att publicera en rapport för 2013 som behandlar hur relationerna mellan arbetsmarknadens parter är kopplade till psykosociala begränsningar på arbetsplatsen inom stålsektorn¹.
 - J. Eurofound kommer 2014 att publicera en rapport om den sociala dialogens roll i industripolitiken².
 - K. Eurofound kommer 2014 att publicera en rapport om arbetsvillkor och arbets kvalitet inom tillverkningsindustrin med sektorsvisa informationsblad från den femte undersökningen av europeiska arbetsvillkor³.
1. Europaparlamentet välkomnar handlingsplanen och dess förslag och är övertygat att man måste ta itu med de underliggande orsakerna till jobbneddragningarna, men är oroat över bristen på ambition och konkreta förslag i handlingsplanen för stålindustrin i Europa. Parlamentet efterlyser akut en strategi som är i linje med målen för en resurseffektiv ekonomi och som omfattar handel, energi, energieffektivitet, miljö, FoU, innovation och sysselsättnings- och utbildningspolitik för att överbrygga utbildningsklyftan, sätta stopp för dumpning och bekämpa prisvolatilitet för råmaterial och höjda energipriser. Parlamentet ber därför om en detaljerad färdplan med noggrant fastställda tidsgränser för genomförandet av handlingsplanen.
 2. Europaparlamentet efterlyser ökade insatser för att man ska kunna genomföra Europa 2020-målen om smart och hållbar tillväxt för alla genom att främja en starkare europeisk stålindustri. Parlamentet betonar i detta sammanhang vikten av att behålla en stark industribas i Europa. Parlamentet påpekar att forskning, utveckling och innovation blir allt viktigare, särskilt när det gäller behovet av att utveckla mindre resursintensiva produktionsmetoder som inte skadar europeiska företags konkurrenskraft och som främjar sysselsättningen.
 3. Europaparlamentet rekommenderar dessutom medlemsstaterna att investera inom mänskliga resurser och att förbättra villkoren för förverkligandet av rätten till fortbildning och lärlingsutbildning, samtidigt som man förbättrar möjligheterna för övergång mellan de olika utbildningssystemen, inte bara för att man ska kunna förutse och möta efterfrågan på kvalificerad arbetskraft inom en stålindustri som är inriktad på ny teknik och en grön och energisnål ekonomi, utan också för att man ska kunna stärka alla produktionskedjor, bland

¹ Rapport (publiceras 2014) från Eurofound: *Industrial relations practices related to psychosocial constraints at work in the steel sector*.

² Rapport (publiceras 2014) från Eurofound: *Role of social dialogue in industrial policies*.

³ Rapport (publiceras i januari 2014) *Working conditions and job quality in manufacturing: sectoral information sheet from the 5th European Working Conditions Survey*.

dem också de grundläggande stålanläggningar som behövs för utvecklingen av industriplanläggningar för spetsteknik.

4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att bedöma den framtida sysselsättningsutvecklingen i stålsektorn för EU som helhet och för enskilda medlemsstater och att uppmana medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter att utveckla lämpliga planer för utbildning, omskolning, rörlighet och omplacering av arbetstagare inom sektorn. Parlamentet betonar vikten av EU-stöd för utbildning och sysselsättning vid industriella förändringsprocesser för att behålla och utveckla kunskaper och färdigheter, för att förutse vilka kompetenser som kommer att behövas, för att främja utbildning och kompetensutveckling. Parlamentet kräver att stödet ska finnas kvar och att man ska kontrollera hur det används. Parlamentet är oroat över bristen på systematiska lösningar för generationsförändringar och framtida kompetensbrister, förlust av kunskap och kvalifikationer och betonar behovet av att behålla arbetskraft och kvalifikationer som är avgörande för framtiden.
5. Europaparlamentet anser att en sund ekonomisk tillväxt är en förutsättning för att höja efterfrågan på stål men också att stora infrastrukturprojekt skulle vara till nytta för att stimulera efterfrågan och främja sysselsättningen.
6. Europaparlamentet kräver en översyn¹ av konkurrenspolitiken och reglerna för statligt stöd i syfte att främja investeringar i FoU, sysselsättning och utbildning och att på frivillig basis införa möjligheter till arbetstagarbistånd i äganderätten i företag i krissituationer, för att kunna: främja investeringar i hållbar kvalitetssysselsättning, undvika massnedskärningar i produktionskapacitet och bemöta systemet med att exportera produktionskapacitet och öka importen i en situation med tillfällig överproduktion, som kommer att betingas eftersom efterfrågan i världen förväntas bli dubbelt så stor senast 2050. Parlamentet välkomnar kommissionens offentliga samråd om detta ämne, som ska följas av snabba förslag.
7. Europaparlamentet efterlyser större deltagande från arbetsmarknadens parter på nationell nivå i debatten om genomförandet för handlingsplanen för stålindustrin i Europa.
8. Europaparlamentet välkomnar EU:s två politiska instrument där arbetsmarknadens parter ingår, nämligen den europeiska sociala dialogen inom olika sektorer och högnivågruppen för stålindustrin, eftersom de bidragit positivt till industripolitiska frågor inom sektorn. Parlamentet stöder högnivågruppens fortsatta arbete.
9. Europaparlamentet stöder principen att en ständig social dialog med företrädare för arbetstagarna ska vara ett krav. Parlamentet efterlyser större samarbete mellan arbetsgivar- och arbetstagarföreträdare på alla nivåer (EU-nivå, nationell nivå, lokal nivå och företagsnivå) för genomförandet av handlingsplanen. Parlamentet betonar att befintliga åtgärder för att samråda med och informera arbetstagare måste genomföras på ett bättre sätt. Parlamentet betonar att ytterligare strukturer för en social dialog i stålsektorn har en positiv inverkan. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att i enlighet med

¹ Europaparlamentets resolution om EU:s stålindustri ((2012/2833(RSP)), antagna texter, P7_TA(2012)0509.

initiativbetänkandet 2012/2016¹ lägga fram ett förslag till rättsakt om arbetstagar deltagande vid omstruktureringar. Parlamentet uppmanar till att ge företagsråd och koncernråd nya rättigheter och mer ansvar i stålsektorn.

10. Parlamentet understryker behovet av långsiktiga strategier som gör det möjligt för företag och anställda att anpassa sig till strukturomvandlingar, medan de samtidigt föregriper förändringar och minimerar de sociala konsekvenserna. Parlamentet efterlyser återigen en rättsakt om information till och samråd med anställda och planering och hantering av omstruktureringar. Parlamentet fäster särskilt stor vikt vid en långsiktig planering av strukturomvandlingen, som utformats för att trygga en successiv övergång om kraven på arbetskraften ändras. Parlamentet betonar att kompetensnivåerna bör vara sådana att de tryggar sysselsättningen och vid behov möjliggör en övergång till nya produktionsformer och affärsmodeller.
11. Europaparlamentet betonar att stålarbetare i högre utsträckning än andra arbetare i tillverkningsindustrin säger sig vara ”underkvalificerade” för sina nuvarande arbetsuppgifter. Parlamentet efterlyser betydande investeringar i olika slags utbildningsinsatser för att ta itu med kompetensglappet inom stålindustrin och säkra sektorns konkurrenskraft och framtida bärkraft.
12. Europaparlamentet begär ett frivilligt regelverk för gränsöverskridande företagsavtal mellan internationella fackföreningar och företag.
13. Europaparlamentet välkomnar att metallindustrin engagerat sig i gränsöverskridande samordning av kollektivförhandlingar och uppmanar arbetsmarknadens parter i stålsektorn att använda sig av en transnationell dialog på optimalt sätt för att motverka pressen nedåt på löner och arbetsvillkor.
14. Europaparlamentet begär att alla ledningsbeslut ska respektera befintliga direktiv om arbetstagares och deras företrädares enskilda och kollektiva rättigheter (direktiv 98/59 om kollektiva uppsägningar, 2001/23 om överlåtelse av företag, 2002/14 om en ram för information till och samråd med arbetstagare, 2009/38 om europeiska företagsråd och 2001/86 om arbetstagarinflytande etc.) fullt ut och att de ska tillämpas i god tid och inte ställa arbetstagare och deras företrädare inför fullbordat faktum.
15. Europaparlamentet noterar att EU:s utsläppshandelssystem gynnar elproducenter som kan föra över extrakostnaderna till de elektricitetspriser som betalas av deras kunder, men stålsektorn på globala marknader kan inte öka priserna och därför är det i stället arbetstillfällena som exporteras.
16. Europaparlamentet betonar att ett bindande internationellt avtal om klimatförändringar som omfattar ett så stort antal parter som möjligt delvis skulle skydda den europeiska stålindustrin mot miljömässig och social dumpning.
17. Europaparlamentet begär att Europeiska socialfonden ska användas till fortbildning och omskolning av arbetstagare och till förbättring av livslångt lärande, där man hanterar

¹ Europaparlamentets resolution om information till och samråd med anställda, planering och hantering av omstruktureringar (2012/2061(INI)), antagna texter, P7_TA(2013)0005.

kompetensbehov, kompetensmatchning och föregripande av förändringar i stålindustrin, med beaktande av behovet av en omställning mot en mindre resursintensiv ekonomi.

18. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att i full utsträckning använda Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (EFG) som en åtgärd på kort sikt, i händelse av fabriksnedläggningar och avsevärda personalnedskärningar. Parlamentet upprepar sin åsikt att utformningen av åtgärderna inom EFG bör vara förenlig med övergången till en resurseffektiv och miljömässigt hållbar ekonomi.
19. Europaparlamentet betonar att för att främja ytterligare social dialog om de psykosociala begränsningarna på arbetet inom den europeiska stålsektorn bör särskild uppmärksamhet fästas vid vissa inslag i arbetsvillkoren, att identifiera sektorsspecifika orsaker – till exempel att stålproduktion är ett tungt arbete i sig, arbetskraftens egenskaper (manlig, hög ålder), miljöfrågor, de många tekniska innovationerna och den omfattande omstruktureringen av den europeiska stålindustrin – och att kontrollera effekterna av dessa orsaker på arbetsgolvet, vilket kan förbättra utbyte inom branschen och funderingar om förebyggande metoder. Parlamentet betonar vidare att alla viktiga aktörer (på europeisk, nationell eller lokal nivå), inbegripet företagsledningen, aktörer inom säkerhet och hälsa på arbetet, arbetstagarrepresentanter etc., med de förebyggande åtgärder som står till buds kan förebygga psykosociala begränsningar på arbetet och fortsätta att förbättra de två sidorna av myntet, det vill säga hälsa och resultat.
20. Europaparlamentet kräver att hänsyn ska tas till stålindustriyrkenas på grund av produktionsprocessen¹ krävande och stressiga karaktär för de anställda och underleverantörer i utformandet av en ny europeisk strategi för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, samt i policydokumenten om pensioner. Parlamentet betonar att arbetstagare i stålsektorn löper större risk för arbetsskador än de genomsnittliga arbetstagarna i EU28 eftersom de exponeras för fysiska risker och får hälsoproblem till följd av sina arbetsinsatser.
21. Europaparlamentet understryker att unionen inom sina handelsförbindelser måste skydda sina arbetstillfällen inom stålindustrin och sina sociala normer, såväl vid utarbetandet av sina handelsavtal och i sin lagstiftning om tredjeländers tillträde till unionens marknad för offentlig upphandling som med de alltför sällan utnyttjade verktygen för att skydda företag mot illojal konkurrens från tredjeländer.
22. Europaparlamentet rekommenderar kommissionen och medlemsstaterna att vidta de åtgärder som behövs för att vi ska få en europeisk industripolitik som inte försvagas av att medlemsstaterna, såsom fallet är i dag, konkurrerar sinsemellan. Parlamentet rekommenderar för detta ändamål en avstämning av de nationella sociala normerna i riktning uppåt, tillsammans med en miniminivå för bolagsskattesatser i EU.

¹ Eurofound (publiceras i januari 2014).

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	5.12.2013
Slutomröstning: resultat	+: 29 -: 2 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Richard Falbr, Thomas Händel, Stephen Hughes, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Gabriele Stauner, Jutta Steinruck, Inês Cristina Zuber
Slutomröstning: närvarande suppleant(er)	Georges Bach, Sergio Gutiérrez Prieto